

Особливої уваги заслуговує психологічна глибина образу, досягнута через використання внутрішніх монологів, сповідальних роздумів, снів і видінь. Ці художні засоби дають змогу проникнути у внутрішній світ героя, відчутти його сумніви, тривоги й передчуття. Важливим елементом психологічного портрета стає образ матері – Марії Магдалини, ігумені Київського Вознесенського монастиря. У сценах спілкування з нею гетьман постає не як всемогутній правитель, а як син, що потребує духовної опори: «Я ось візьмусь – і здобуду нечуване! Перемогу, яка не давалась нікому» [2, с. 107]. Сновидіння зі словами матері «Ти погубиш себе» [2, с. 28] набуває символічного значення пророчого застереження, посилюючи трагізм його долі.

Кульмінацією твору стають події напередодні Полтавської битви. Автор відтворює союз Мазепи зі шведським королем Карлом XII у боротьбі проти Петра I, передає драматизм воєнних подій і суворість зими, коли «до чотирьох тисяч шведських солдатів на морозі заснуло вічним сном» [2, с. 195]. Усвідомлюючи небезпеку ситуації, гетьман звертається до старшини та війська із застереженням: «Я, Мазепа, йду нагадати – якщо ми не виб'ємося з-під московського ярма отепер, то вже не виб'ємося з-під нього ніколи» [2, с. 111]. Його поради Карлові XII щодо припинення наступу й зимового розташування військ свідчать про стратегічне мислення та відповідальність за долю союзників [2, с. 194].

Поразка під Полтавою й останні години життя гетьмана зображені зі стриманою величчю та глибоким драматизмом: «У свої останні години Мазепа, охайно вбраний і спокійний, підніс тост за вірність, але сам уже не торкався ні їжі, ні води. Він прощався з близькими, палив важливі папери, роздавав останні гроші й накази. Хворий, блідий, але твердий духом, гетьман дивився у п'ятьму, ніби шукаючи відповідь. На світанку його знайшли нерухомим, зі схрещеними на грудях руками – він відійшов тихо, як воїн, що сам обирає свою годину» [2, с. 241]. У фіналі роману Мазепа представлений сильною й трагічною постаттю – людиною, зламану історичними обставинами, але не переможеною духовно.

Висновки. Роман Г. Колісника «Мазепа-гетьман» зберігає свою актуальність і в сучасному культурному та суспільному контексті, адже порушує універсальні проблеми – любові й зради, героїзму й моральної слабкості, особистої відповідальності та історичного вибору. Письменник пропонує нове бачення постаті гетьмана, відходячи від усталених стереотипів і демонструючи його як далекоглядного державника, який прагнув забезпечити Україні політичну самостійність. Таким чином, роман Г. Колісника не лише відтворює історичну постать, а й актуалізує питання національної ідентичності, політичної незалежності та відповідальності провідних верств суспільства перед народом, що робить його важливим і сьогодні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Мазепа Іван Степанович – гетьман України, видатний державно-політичний і культурний діяч: погляд крізь століття: бібліографічний покажчик / уклад. Л. В. Орел, Н. С. Плужнікова. Київ, 2019. 61 с.
2. Колісник Г. А. Мазепа-гетьман: Роман / З меча і до орала: Романи, повість. Київ, 1990. с. 6–242.
3. Лавренчук В. Літературно-естетичні і громадсько-політичні концепти образу І. Мазепи у візії Г. Колісника. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2008. № 6. С. 2–6.
4. Хорошков М. Українська історична романістика кінця ХХ століття: спроба постколоніального прочитання // *Вісник Маріупольського державного гуманітарного університету. Серія: філологія*. Маріуполь, 2009. № 2. С. 203–210.
5. Величко С. В. Літопис: в 2 т. / ред. О. В. Мишанич. – Київ: Дніпро, 1991. Т. 2. 581 с.
6. Корпанюк М. П. Літописання та історико-мемуарна проза. Історія української літератури: в 12 т. Київ: Наукова думка. 214. Т. 2. 840 с.
7. Шевчук В. Поетика бароко в українських літописах. *Українська мова та література*. 1999. № 31. С. 2–7.
8. Павленко, С. О. Іван Мазепа як будівничий української культури Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2005. 304 с.

Дата першого надходження статті до видання: 26.03.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 24.04.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 30.05.2026

УКРАЇНСЬКА МОВНА КУЛЬТУРА В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

UKRAINIAN LANGUAGE CULTURE IN THE CONTEXT
OF DIGITALIZATION

Варинська А. М.,

orcid.org/0000-0002-8813-2643

кандидат філологічних наук, професор,

професор кафедри філософії та україністики

Національного університету «Одеська морська академія»

У статті здійснено комплексний аналіз української мовної культури в умовах цифровізації ділової комунікації. Актуальність дослідження зумовлена тим, що перенесення значної частини професійного, освітнього та публічного спілкування в електронне середовище впливає не лише на форми комунікації, а й на дотримання мовних норм, мовленнєвий етикет, стильову виваженість і культуру публічного мовлення. У роботі розглянуто порушення лексичних, граматичних, орфографічних і стилістичних норм у цифровому діловому мовленні, зокрема на офіційних вебресурсах, а також з'ясовано їхній вплив на мовну компетентність адресатів і рівень довіри до інституційної комунікації. Окрему увагу приділено англіцизмам як одному з найпомітніших наслідків цифровізації суспільства. Проаналізовано основні типи англійських запозичень, ступінь їхньої освоєності в освітньому середовищі та критерії доцільності їх уживання в офіційно-діловому стилі. Висвітлено також роль мовленнєвого етикету в цифровому спілкуванні, вплив соціальних мереж на культуру публічного мовлення та проблему збереження балансу між свободою цифрової комунікації й дотриманням мовної норми. Обґрунтовано, що цифрове середовище є не лише простором мовних ризиків, а й важливим ресурсом мовної самоосвіти завдяки електронним словникам, довідковим платформам, мовним блогам і цифровим технологіям штучного інтелекту. Зроблено висновок про необхідність мовної виваженості, нормативності та відповідального ставлення до слова в умовах цифровізації ділової комунікації.

Ключові слова: українська мовна культура, цифровізація, мовна норма, ділова комунікація, мовленнєвий етикет, штучний інтелект.

The article presents a comprehensive analysis of Ukrainian language culture in the context of the digitalization of business communication. The relevance of the study is determined by the fact that the transfer of a significant part of professional, educational, and public communication into the electronic environment affects not only the forms of communication but also adherence to language norms, speech etiquette, stylistic appropriateness, and the culture of public speech. The paper examines violations of lexical, grammatical, orthographic, and stylistic norms in digital business communication, particularly on official web resources, and clarifies their impact on the language competence of recipients and the level of trust in institutional communication. Particular attention is paid to Anglicisms as one of the most noticeable consequences of the digitalization of society. The main types of English borrowings, the degree of their assimilation in the educational environment, and the criteria for the appropriateness of their use in the official business style are analyzed. The study also highlights the role of speech etiquette in digital communication, the influence of social media on the culture of public speech, and the problem of maintaining a balance between the freedom of digital communication and adherence to language norms. It is substantiated that the digital environment is not only a space of linguistic risks but also an important resource for language self-education due to electronic dictionaries, reference platforms, language blogs, and artificial intelligence technologies. The article concludes that linguistic balance, normativity, and a responsible attitude to language are necessary in the context of the digitalization of business communication.

Key words: Ukrainian language culture, digitalization, language norm, business communication, speech etiquette, artificial intelligence.

Постановка проблеми. Цифровізація суспільства змінює не лише канали та швидкість комунікації, а й характер функціонування української мови в діловому, освітньому та публічному просторі. Перенесення значної частини спілкування в електронне середовище актуалізує проблему дотримання мовних норм, стилістичної виваженості, мовленнєвого етикету та доцільного використання іншомовних запозичень у цифровій комунікації. Попри значний потенціал цифрових ресурсів для мовної самоосвіти й популяризації культури українського слова, цифровий простір водночас сприяє поширенню ненормативних мовних практик, спрощенню етикетних моделей і посиленню впливу англійської мови на сучасний український дискурс. Це зумовлює потребу комплексного аналізу української мовної культури в умовах цифровізації ділової комунікації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема функціонування української мовної культури в умовах цифровізації все більше привертає увагу сучасних дослідників. Науковці вивчають сучасні тенденції розвитку української мови в інтернет-комунікації, причини, напрями та наслідки її трансформації в цифровому середовищі. Розглядаючи інтернет-комунікацію як специфічний лінгвістичний феномен, Л. Ф. Компанцева наголошує на потребі її комплексного аналізу, зокрема на дослідженні та описі «особливостей функціонування мови у мережі із урахуванням складної взаємодії відкритої множини факторів», мережевого простору та міжмовних контактів [1, с. 21].

У ширшому культурно-мовному вимірі мовна норма нині пов'язується з формуванням нової «мовно-культурної парадигми сучасного соціуму» (Т. В. Книш, Л. М. Близнюк, А. В. Козак), а соціолінгвістичні зміни у мовах розглядаються крізь призму трансформації мовної поведінки, ролі нових каналів спілкування та зміни комунікативних норм (М. А. Гарбар, Г. В. Василенко, О. Б. Скіяренко).

Окремі праці зосереджені на мовленнєвому етикеті, культурі публічного мовлення, а також на лексико-граматичних і стильових особливостях цифрових дискурсів, зокрема блогового мовлення та мови медіа (М. В. Попадинець, Л. Юрса, О. Негер). Розмежовуючи стильові різновиди, зокрема розмовний та офіційно-діловий, дослідники також часто приділяють увагу порушенням мовної норми. Показовою у цьому контексті є праця А. Середницької [2], в якій висвітлено питання культури офіційно-ділового стилю та наголошено на суворій відповідності мовним нормам як його невід'ємній ознаці.

Поряд із дослідженнями нормативності, стилістичної доречності та культури цифрового спілкування помітне місце посідають наукові розвідки, присвячені лексичним змінам у сучасній українській літературній мові, насамперед активізації іншомовних запозичень. Саме цей аспект дає змогу простежити, як цифровізація й глобалізаційні процеси впливають не лише на комунікативну поведінку, а й на оновлення лексичного складу мови.

Крім того, перспективними видаються напрями дослідження впливу цифровізації не лише на мовні форми, а й на комунікаційні практики та процес мовної освіти в цифровому середовищі (М. М. Копчак, О. В. Грабельська, Н. І. Дроф'як).

Отже, на сьогодні в українському мовознавстві накопичено значний науковий доробок щодо мовних трансформацій у цифрову добу, стильової норми, культури ділового мовлення та впливу цифрових технологій на мовну освіту. Проте недостатньо дослідженим залишається офіційно-діловий стиль у контексті комплексного аналізу української мовної культури в умовах цифровізації ділової комунікації, зокрема щодо поєднання мовної норми, англіцизмів, мовленнєвого етикету, впливу соціальних мереж і потенціалу цифрових технологій для підтримки культури мовлення та мовної самоосвіти.

Мета дослідження. Метою статті є комплексний аналіз української мовної культури в умовах цифровізації ділової комунікації та визначення основних тенденцій, проблем і можливостей цього процесу.

Виклад основного матеріалу. Адаптація суспільства до реалій цифрової епохи зумовлює зміни не лише в комунікативних практиках, а й у функціонуванні української мовної культури,

що особливо помітно в професійних сферах. Значна частина ділового спілкування сьогодні відбувається в електронному середовищі – на офіційних вебресурсах, у соціальних мережах, месенджерах, на освітніх і професійних цифрових платформах. Такий формат комунікації загострює увагу до мовних відхилень, які особливо виразно виявляються в писемних текстах. Замість виконання зразкової мовнокультурної функції окремі тексти можуть закріплювати ненормативні мовні практики. За таких умов проблема дотримання мовної норми набуває особливої актуальності, адже саме вона забезпечує точність, зрозумілість, повагу до читача, а відтак, на думку вчених, детермінує «мовно-культурну парадигму сучасного соціуму» [3, с. 21].

Незважаючи на те, що «сувора відповідність мовним нормам залишається невід’ємною ознакою ділового стилю» [2, с. 275] та показником мовної культури, навіть у текстах цього стилю спостерігаються порушення норм – переважно лексичних, граматичних, орфографічних і стилістичних.

Помітним виявом порушення мовної норми в цифровій діловій комунікації є відхилення на лексичному рівні, які часто поєднуються з граматичною невпорядкованістю та стилістичною недоречністю. Так, лексичну неточність ілюструють вислови, вилучені з оприлюднених на офіційних сайтах джерел: «з ряду причин» замість нормативного «з низки причин», «діючі правила» замість «чинні правила», «у відповідності до» замість «відповідно до», «даний документ» замість «цей документ» та інші. До лексичних відхилень належать також вислови на зразок «виборна комісія» замість нормативного «виборча комісія», «визначна умова» замість «визначальна умова», «комунікаційна функція» замість «комунікативна функція» та ін.

Граматична невпорядкованість простежується в порушенні керування та надлишковості мовних елементів, як-от у конструкціях «згідно наказу» замість нормативного «згідно з наказом», «він несе собою собі деяку інформацію».

Стилістична недоречність виявляється у вживанні конструкцій, менш природних для офіційно-ділового мовлення, зокрема «у наступному році» замість «наступного року», «на сьогоднішній день» замість «сьогодні», «має місце» замість точніших форм «є» чи «відбувається».

Окремої уваги в цифровій діловій комунікації заслуговують орфографічні порушення, зокрема невмотивоване вживання великої літери. Наведемо приклад презентації освітнього проєкту, розміщеної на офіційному сайті UA EduHub, із збереженням авторської орфографії: «Мережа Український Освітніх Хабів (Цифрових Освітніх Центрів – DLC) реалізує концепцію Навчання Протягом Життя (Life Long Learning) з метою розвитку людського капіталу України» [4]. Одразу в цьому реченні привертає увагу написання слів з великої літери та порушення граматичного узгодження. І це не поодинокий випадок. У тексті всієї презентації майже кожне слово написано з великої літери, що свідчить не про випадкові описки, про які іноді говорять дослідники, а про системне недотримання правописної норми. Такі порушення суперечать вимогам офіційно-ділової комунікації, адже, за спостереженням дослідників, «у діловому стилі орфографічні помилки, що трапилися через неухважність, поспіх, некомпетентність, можуть серйозно зашкодити іміджу працівника. Помилки знижують рівень довіри до людини, погіршують оцінку, яку дають її інтелекту й освіченості» [3, с. 275]. Варто додати, що подібні помилки завдають шкоди не лише окремому працівникові, а й організації загалом, а також можуть негативно впливати на формування мовної компетентності, зокрема у здобувачів освіти, які часто сприймають офіційні цифрові ресурси як авторитетні джерела. За відсутності критичного обговорення такі мовні відхилення можуть не розпізнаватися як помилкові й поступово закріплюватися у свідомості як допустимі. Водночас порушення мовних норм можуть негативно впливати на рівень довіри до освітніх проєктів та інституцій, залучених до їхньої реалізації, особливо якщо помилки наявні навіть у назвах ресурсів, пов’язаних із вивченням і тестуванням української мови: «Еко-Система Вивчення Української Мови» та «Тестування Рівня Володіння Українською Мовою» [4].

Однією з можливих причин таких порушень може бути вплив англійських текстів, у яких вживання великої літери ґрунтується на інших правописних принципах, ніж в українській мові.

Це зумовлює необхідність розгляду ще одного важливого аспекту мовної культури в цифрову добу – активного впливу англійської мови на український лексичний простір.

Вплив англійської мови на сучасну українську комунікацію є одним із найпомітніших наслідків цифровізації суспільства і «пояснюється глобалізаційними процесами, які сприяють інтеграції України у світову спільноту, що включає обмін інформацією, технологіями та культурними цінностями» [5, с. 502]. Найвиразніше цей вплив виявляється на лексичному рівні, оскільки цифрове середовище активно поширює іншомовні назви нових явищ, технологій, форматів взаємодії та професійних практик, а «запозичення стали загальноновизнаними формами семантичного втілення найважливіших понять сучасного світу» [6, с. 132]. Унаслідок цього англіцизми дедалі частіше входять не лише в неофіційне мовлення, а й у тексти публічної, освітньої та професійної комунікації, поступово впливаючи на мовну норму й мовний смак суспільства.

Аналіз англійських лексичних запозичень, у тому числі представлених у Тезаурусі термінів зі сфери забезпечення якості вищої освіти [7], дає підстави виокремити кілька основних типів: 1) прямі адаптовані запозичення (*гайд, стартап, дедлайн, сертифікація, онлайн, силабус, стейкхолдери*); 2) прямі неадаптовані запозичення (*hard skills, soft skills, major, minor*); 3) гібридні запозичення, у яких англійський корінь поєднується з українськими словотворчими чи граматичними елементами (*промо-ролик, чат-бот, онлайн-курс, контент-план, менторство*). Окрему групу становлять англомовні власні назви міжнародних програм і проєктів – *Erasmus+, Horizon Europe, Jean Monnet Actions, ClimED* тощо. Крім того, у цифровому та професійному середовищі активно функціонують аббревіатури англійського походження (AI, IT, HR, PR, SMM, QA, GPA, PhD та ін.), які також репрезентують вплив англійської мови на сучасну українську комунікацію.

Зазначені типи англійських запозичень особливо помітні в освітньому середовищі, яке сьогодні активно зазнає впливу глобалізаційних і цифрових процесів. Англійські запозичення в освітньому середовищі різняться за ступенем освоєності. Частина з них уже повністю або значною мірою асимільована в професійному мовленні, як-от *акредитація, кваліфікація, компетентність, спеціалізація, інклюзія, силабус, стейкхолдери*. Натомість інші, зокрема *hard skills, soft skills, major, minor*, виразніше зберігають зв'язок із англомовним джерелом і репрезентують актуальний вплив англійської мови на освітній дискурс.

З погляду мовної доцільності й нормативності такі запозичення можуть бути виправданими або невиправданими. Як слушно зауважують Н. Венжерович та І. Полюжин, в офіційно-ділових текстах доцільно вживати іншомовні слова й терміни, які або одержали міжнародне визнання, або не мають точних відповідників в українській мові [8, с. 22]. Отже, необхідність запозичень визначається не модою на іншомовність, а їхньою номінативною та комунікативною доцільністю, а їх уживання потребує мовної виваженості. Особливо це стосується неадаптованих одиниць, надмірне використання яких не завжди узгоджується з нормами українського правопису й принципами мовної доцільності. Надмірне захоплення англіцизмами, не вмотивоване ні номінативними, ні стилістичними міркуваннями, може свідчити про недостатню обізнаність із виражальними можливостями української мови.

Не менш важливим виявом мовної культури в цифровому діловому середовищі є мовленнєвий етикет. У сучасній електронній комунікації – від офіційного листування до повідомлень у месенджерах і коментарів на сторінках установ – він реалізується через належні форми звертання, формули ввічливості, коректний тон, повагу до адресата й дотримання професійної комунікативної дистанції. Однак орієнтація цифрового спілкування на оперативність, стислість і неформальність часто зумовлює редукцію етикетних формул, змішування офіційного та розмовного стилів, а інколи – і зниження загальної культури публічного мовлення.

Порушення мовленнєвого етикету в цифровій діловій комунікації можуть виявлятися у відсутності привітання або звертання, надмірній категоричності висловлення, уживанні нака-

зових форм без пом'якшувальних засобів, ігноруванні слів ввічливості, а також у невиправданому переході до розмовної або фамільярної тональності. За таких умов мовна культура визначається не лише правильністю мовних форм, а й умінням підтримувати доброзичливий, шанобливий і професійно виважений характер спілкування.

Орієнтація на спрощення комунікації та некритичне перенесення окремих європейських етикетних моделей може сприяти порушенню норм українського мовленнєвого етикету в ділових практиках. Зокрема, у звертаннях до викладачів чи інших адресатів офіційної комунікації нерідко використовується лише ім'я без формули ввічливості або взагалі надсилають листи без звертання, тоді як українська мовна традиція передбачає шанобливіші форми на зразок «пані Алло», звертання на ім'я та по батькові, за посадою або вченим званням із дотриманням нормативних етикетних конструкцій.

Отже, мовленнєвий етикет у цифровому спілкуванні передбачає не лише ввічливість, а й культурну чутливість до національних норм звертання та комунікативної дистанції.

Помітний вплив на сучасну мовну культуру справляють і соціальні мережі, які сьогодні стали не лише простором приватного спілкування, а й важливим каналом публічної та інституційної комунікації. Саме в цьому середовищі особливо виразно виявляються тенденції до спрощення мовлення, емоційності, зниження редакторського контролю та змішування офіційного, публіцистичного й розмовного стилів. Унаслідок цього соціальні мережі, з одного боку, демократизують комунікацію, а з другого – можуть сприяти розмиванню меж між нормативним і ненормативним мовленням. Особливої ваги ця проблема набуває тоді, коли соціальні мережі використовуються установами, освітніми закладами й професійними спільнотами як засіб офіційного або напівофіційного інформування, адже в такому разі мовне оформлення повідомлень також має відповідати вимогам культури публічного мовлення.

Попри окреслені ризики, цифровий простір не слід розглядати винятково як середовище поширення мовних відхилень. Він відкриває також нові можливості для підтримки мовної культури та мовної самоосвіти. Цифрові ресурси забезпечують швидкий доступ до електронних словників, довідкових матеріалів, мовних порадників, освітніх платформ, тематичних блогів, а також цифрових технологій штучного інтелекту, що сприяють підвищенню мовної компетентності користувачів. Як засвідчують сучасні дослідження, цифрова трансформація впливає не лише на саму мову, а й на процес її вивчення та викладання, а також створює нові умови для збереження, систематизації й актуалізації мовних ресурсів [9, с. 13]. Науковці розглядають електронні словники та національні лінгвістичні ресурси як ефективний засіб формування лексикографічної компетентності й академічної культури особистості. Завдяки таким ресурсам сучасний мовець отримує можливість оперативно перевіряти нормативність слововживання, уточнювати значення лексем, добирати доречні українські відповідники до іншомовних слів, а також удосконалювати навички грамотного усного й писемного мовлення. Практичне значення таких ресурсів підтверджується функціонуванням електронної версії «Українського правопису» [10], системи «Словники України online» [11] та онлайн-версії «Словника української мови у 20 томах» [12]. Важливу допоміжну роль у мовній освіті можуть відігравати також мовні блоги, чат-боти, сервіси автоматичної перевірки правопису та генеративні ШІ-інструменти, які допомагають редагувати тексти, пропонувати варіанти формулювань, пояснювати мовні відмінності й розвивати навички критичної роботи зі словом. Водночас використання таких технологій потребує обов'язкової перевірки результатів за авторитетними нормативними джерелами. У цьому контексті цифровий простір постає не лише як середовище мовних ризиків, а й як важливий інструмент мовної самоосвіти, популяризації культури українського слова та формування відповідального ставлення до мови.

Висновки. В умовах цифровізації особливої ваги набуває проблема збереження балансу між свободою цифрової комунікації та дотриманням мовних норм. Динамічність, відкритість і технологічна зручність сучасного спілкування не заперечують потреби в нормативності, сти-

лістичній вираженості, мовленнєвому етикеті та повазі до адресата. Саме в цифровому середовищі відповідальне ставлення до мови стає важливою ознакою професійної й загальної мовної культури. Водночас цифровізація відкриває нові можливості для мовної самоосвіти, удосконалення комунікативної практики та підтримки культури українського слова.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Компанцева Л. Ф. *Лінгвістична експертиза соціальних мереж : підручник*. Київ : Аграрна Медіа Груп, 2018. 318 с.
2. Середницька А. Я. Зміна ставлення до мовних норм у віртуальній комунікації та її причини. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки*. 2024. Вип. 210. С. 274–279. DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-4077-2024-210-39>
3. Книш Т. В., Близнюк Л. М., Козак А. В. Вплив мовленнєвого спілкування в інтернеті на мовно-культурні аспекти сучасного суспільства. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І.Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. 2024. Т. 35 (74). № 1, ч. 1. С. 20–26. DOI: <https://doi.org/10.32782/2710-4656/2024.1.1/04>
4. UA EduHub : офіційний сайт. URL: <https://eduhub.org.ua>
5. Чорний І. В., Чорна В. Л. Англiцизми в сучасній українській мові. *Вісник науки та освіти*. 2024. № 7 (25). С. 499–509. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-7\(25\)-499-509](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2024-7(25)-499-509)
6. Туровська Л. В. Інтеграція іншомовних лексем у сучасну українську термінологію. *Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили. Серія: Філологія. Мовознавство*. 2009. Т. 98. Вип. 85. С. 129–132.
7. Тезаурус термінів зі сфери забезпечення якості вищої освіти: українсько-англійські / англійсько-українські паралелі / заг. ред. А. П. Бутенко, Р. В. Васько, О. В. Єременко, А. В. Корольова, Н. В. Стукало. Київ : Видавничий центр КНЛУ, 2025. 102 с. URL: <https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2025/01/Тезаурус-термінів-електронне-видання.pdf>
8. Венжинович Н., Полюжин І. Місце й роль англійських запозичень в лексиці української мови. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія*. 2025. Т. 2. № 54. С. 22–27. DOI: [https://doi.org/10.24144/2663-6840.2025.2.\(54\).22-27](https://doi.org/10.24144/2663-6840.2025.2.(54).22-27)
9. Копчак М. М., Грабельська О. В., Дроф'як Н. І. Лінгвістичні трансформації в цифрову епоху: вплив цифровізації на сучасні комунікаційні практики. *Закарпатські філологічні студії*. 2025. Т. 2. Вип. 39. С. 9–14. URL: http://zfs-journal.uzhnu.uz.ua/archive/39/part_2/3.pdf
10. Український правопис / Українська національна комісія з питань правопису. Київ : Наукова думка, 2019. 392 с. URL: <https://www.inmo.org.ua/assets/files/2019/Ukr.pravopys-2019.pdf>
11. Словники України online / Український мовно-інформаційний фонд НАН України. URL: <https://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>
12. Словник української мови у 20 томах online / Український мовно-інформаційний фонд НАН України. URL: <https://sum20ua.com/>

Дата першого надходження статті до видання: 23.03.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 20.04.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 30.05.2026